



Meluilmoituspäätösten valmistelu, sisältö ja jälkivalvonta

KANTELU

A ry arvostelee 22.2.2026 oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Lounais-Suomen poliisilaitoksen menettelyä Down By The Laituri -musiikkifestivaalin meluilmoitusten käsittelyssä ja noudattamisen valvonnassa.

Kantelun mukaan Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen meluilmoitus päätöksessä 19.6.2024 ei ollut riittävästi otettu huomioon ympäristönsuojelulain velvoitteita meluhaitan ehkäisemisestä eikä Vaasan hallinto-oikeuden lainvoimaista päätöstä 21.12.2023 saman tapahtuman edellistä vuotta koskevasta meluilmoituksesta. Lisäksi kantelijan näkemyksen mukaan ympäristönsuojeluviranomainen ei käsitellyt asianmukaisesti kantelijan 22.7.2024 vireille panemaa hallintopakkohakemusta eikä valvonut riittävällä tavalla 19.6.2024 ja 16.7.2025 tekemiensä meluilmoitus päätösten noudattamista tapahtumassa. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen ei kantelijan mukaan kuullut alueen asukkaita vuoden 2025 meluilmoituksen käsittelyn yhteydessä. Kantelun mukaan ympäristönsuojeluviranomainen teki vuonna 2025 päätöksen meluilmoitukseen Vaasan hallinto-oikeuden aikaisempien vuosien meluilmoitus päätöksiä koskevan linjauksen mukaisesti. Festivaalin järjestäjä ilmoitti tuolloin, ettei se aio noudattaa meluilmoitus päätöstä, eikä noudattanutkaan sitä. Kantelun mukaan Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja Lounais-Suomen poliisilaitos eivät valvoneet festivaalin meluilmoituksen mukaisuutta riittävällä tavalla heinäkuussa 2025 eivätkä puuttuneet meluilmoitus päätöksen vastaiseen toimintaan. Kantelun mukaan Turun kaupunki ilmoitti toiminnanharjoittajalle, poliisille ja myös julkisuuteen, ettei päätöstä sen näkemyksen mukaan kuitenkaan tulisi noudattaa, koska päätös on festivaalin järjestäjän kannalta kohtuuton.

Kantelija on 24.4.2026 täydentänyt kanteluaan Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 8.4.2026, jolla toiminnanharjoittajan valitus Turun kaupungin ympäristönsuojelupäällikön meluilmoitus-päätöksestä 16.7.2025 on hylätty.

SELVITYS

Turun kaupunki ja Poliisihallitus ovat antaneet apulaisoikeuskanslerin niiltä pyytämät selvitykset ja lausunnot, jotka lähetetään tämän päätöksen ohessa tiedoksi kantelijalle.

Korkeimmalta hallinto-oikeudelta 13.7.2026 saadun tiedon mukaan Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä 8.4.2026 koskien Turun kaupungin ympäristönsuojelupäällikön meluilmoituspäätöstä 16.7.2025 ei ole valitettu.

RATKAISU

Sovellettavia oikeusohjeita

Suomen perustuslain 20 §:n 2 momentin mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Perustuslain 21 §:n jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 23 §:n 1 momentin mukaan lain mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat Lupa- ja valvontavirasto sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 118 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ilmoitus yleisötilaisuudesta tai muusta tilapäistä melua aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, jos melun on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää.

Ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaan saman lain 118 §:n mukaisen ilmoituksen vireilläolosta on ilmoitettava ja asianosaisia on kuultava siten kuin hallintolaissa säädetään, jos ilmoitettu toiminta saattaa olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on ilmoituksen johdosta annettava päätös. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille.

Ympäristönsuojelulain 167 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja perustuu ympäristöriskien arviointiin. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 187 §:n 1 momentin mukaan poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 189 §:n 1 momentin mukaan vastuu ilmoituksenvaraisen toiminnan valvonnasta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se tekee ilmoituspäätöksen.

Ympäristönsuojelulain 175 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi: 1) kieltää sitä, joka rikkoo ympäristönsuojelulakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta ympäristölle aiheutunut haitta; 3) määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.

Ympäristönsuojelulain 184 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Ympäristönsuojelulain 186 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien mukaan, jollei muun ohella 175 §:ssä tarkoitettu asia ole tullut vireille valvontaviranomaisen aloitteesta, asian voi panna kirjallisesti vireille asianosainen tai rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät.

Hallintolain (434/2003) 6 §:ssä säänneltyjen hallinnon oikeusperiaatteiden mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa

yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 20 §:n mukaan hallintoasia tulee vireille, kun asian vireille panemiseksi tarkoitettu asiakirja on saapunut toimivaltaiseen viranomaiseen.

Hallintolain 22 §:n 1 momentin mukaan, jos viranomaiselle toimitettu asiakirja on puutteellinen, viranomaisen on kehotettava lähettäjää määrääjassa täydentämään asiakirjaa, jollei se ole tarpeetonta asian ratkaisemiseksi. Asiakirjan lähettäjälle on ilmoitettava, miten asiakirjaa on täydennettävä.

Hallintolain 33 §:n 1 momentin mukaan asiakirjan täydentämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Saman pykälän 2 momentin mukaan asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista.

Hallintolain 43 §:n 1 momentin mukaan hallintopäätös on annettava kirjallisesti. Hallintolain 46–48 §:n mukaan päätökseen on liitettävä joko oikaisuvaatimusohjeet, valitusosoitus tai ilmoitus valituskiellosta ja valituskelvottomuudesta.

Poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:n mukaan poliisin tehtävänä on oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, kansallisen turvallisuuden suojaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharjintaan saattaminen. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä.

Poliisilain 1 luvun 3 §:n mukaan poliisin toimenpiteiden on oltava puolustettavia suhteessa tehtävän tärkeyteen, vaarallisuuteen ja kiireellisyyteen, tavoiteltavaan päämäärään, toimenpiteen kohteena olevan henkilön käyttäytymiseen, ikään, terveyteen ja muihin vastaaviin häneen liittyviin seikkoihin sekä muihin tilanteen kokonaisarviointiin vaikuttaviin seikkoihin.

Poliisilain 1 luvun 4 §:n mukaan poliisin toimenpiteillä ei kenenkään oikeuksiin saa puuttua enempää eikä kenellekään saa aiheuttaa suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi.

Poliisilain 9 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan poliisin on annettava pyynnöstä muulle viranomaiselle virka-apua, jos niin erikseen säädetään.

Asiassa saatu selvitys

Turun kaupungin selvitys ja lausunto

Turun kaupungin selvityksen ja lausunnon mukaan ympäristönsuojelupäällikön meluilmoituspäätös 19.6.2024 § 51 sisältää perustelut sille, miten Vaasan hallinto-oikeuden päätös 21.12.2023 saman tapahtuman toissa vuoden meluilmoituksesta on otettu huomioon. Päätöksen valmistelussa arvioitiin alueen kokonaismelurasitus kesän 2024 tapahtumien osalta. Kaupunki on viitannut Vaasan hallinto-oikeudelle 23.10.2024 antamaansa lausuntoon, jonka mukaan melurasitusta arvioitaessa otettiin huomioon samalla alueella järjestettävien ilmoituksen käsittelyhetkellä ympäristönsuojeluviranomaisen tiedossa olevien tapahtumien kokonaisrasitus. Jotta meluhaitta ei olisi muodostunut kohtuuttomaksi, rajattiin päätöksessä festivaalin kestoa sekä annettu määräyksiä melutasosta ja sen seuraamisesta. Määräyksissä otettiin huomioon festivaalin sijainti asuinrakennusten läheisyydessä sekä festivaalin kesto. Tilanne oli ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan muuttunut vuoteen 2022 verrattuna, koska tapahtuman päättymisaikoja aikaistettiin ja bassoäänten osalta määrättiin, että voimakkaita bassoääniä ei saa esiintyä etenkin kello 22.00 jälkeen. Lisäksi Piispankadun alueella ei järjestetty muita meluilmoitusta vaativia tapahtumia kesän 2024 aikana.

Turun kaupungin mukaan ympäristönsuojelu lähetti 7.8.2024 yhdistykselle sen hallintopakko-hakemuksen vuoksi täydennyspyynnön, jossa todettiin, että mikäli yhdistys haluaa valituskelpoisen päätöksen, tulee sen esittää selvitys vaatimuksen perusteista. Lisäksi yhdistystä pyydettiin toimittamaan yhdistyksen säännöt ja hallituksen kokouspöytäkirja, josta käy ilmi, mitä vireilepanosta on päätetty. Yhdistys toimitti 4.9.2024 ympäristönsuojeluun selvitystä, mutta ei kuitenkaan pyydettyä hallituksen kokouspöytäkirjaa. Ympäristönsuojelu lähetti 27.9.2024 yhdistykselle uuden täydennyspyynnön. Yhdistys ei täydennyspyynnöstä huolimatta toimittanut hallituksen kokouspöytäkirjaa, ja tämän vuoksi ympäristönsuojelu ei tehnyt asiassa valituskelpoista hallintopäätöstä.

Turun kaupungin mukaan ympäristönsuojelupäällikön meluilmoituspäätöksen 16.7.2025 § 33 mukaan musiikkia sai vuoden 2025 festivaalilla esittää torstaina kello 22.00 ja perjantaina ja lauantaina kello 24.00 saakka. Ilmoituksen vireillä olosta ei pyydetty lausuntoja eikä kuulutettu tai kuultu asianosaisia, koska toiminnan ei katsottu ympäristönsuojelulain 121 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti vaikuttavan yleisiin tai yksityisiin etuihin, kun otettiin huomioon toiminnan kesto ja vaikutus ympäristön melutasoon sekä päätöksessä annettavat määräykset. Päätöksessä todettiin muun ohella, että toiminnanharjoittajan on seurattava melutilannetta ja suoritettava melumittaukset. Määräyksissä asetettiin vaatimuksia melumittauksen suorittajalle ja veloitettiin toiminnanharjoittajaa toimittamaan melumittauksista laadittu raportti ympäristönsuojeluun.

Turun kaupungin mukaan ympäristönsuojelun valvonta on jälkivalvontaa, jossa ympäristönsuojelu valvoo melupäätöksen noudattamista jälkikäteisesti. Havaitut epäkohdat otetaan huomioon seuraavan vuoden tapahtuman suunnittelussa.

Turun kaupunki on selvityksessään ja lausunnossaan vielä tuonut esiin, että tapahtumanjärjestäjällä on vastuu siitä, että tapahtuman järjestämisessä noudatetaan sille annettuja viranomaislupia ja -määräyksiä. Poliisi voi tarvittaessa keskeyttää tapahtuman ja puuttua meluhaittaan, mikäli se katsoo tapahtuman merkittävällä tavalla rikkovan kotirauhaa tai tapahtumassa muilla tavoin annettuja määräyksiä. Ympäristönsuojelu lähetti 23.7.2025 toiminnanharjoittajalle sähköpostitse viestin, jossa se muistutti, että ympäristönsuojelupäällikön päätöstä ja sen määräyksiä on tapahtuman järjestämisessä noudatettava. Ympäristönsuojelu arvioi, ettei toiminnasta aiheudu sellaista ympäristönsuojelulain 181 §:ssä tarkoitettua välitöntä vaaraa ihmisten terveydelle eikä uhkaa aiheutua välittömiä ja huomattavia haittavaikutuksia ympäristölle, jotta toiminnan keskeyttämiselle olisi ollut perusteita. Meluilmoituspäätöksen tekee ympäristönsuojeluviranomainen, ja päätöksen määräysten noudattamatta jättäminen voi olla järjestyslain mukainen asia, jolloin toimivaltainen viranomaistaho on poliisi. Ympäristönsuojelu teki 19.12.2025 Lounais-Suomen poliisilaitokselle tutkintapyyntönsä asiassa. Ympäristönsuojelun valvonta on siten Turun kaupungin näkemyksen mukaan ollut riittävää, kun otetaan huomioon käytettävissä olevat resurssit sekä tapahtumanjärjestäjien tasapuolinen kohtelu.

Poliisihallituksen selvitys ja lausunto

Poliisihallitus on selvitystään ja lausuntoaan varten pyytänyt selvitykset Lounais-Suomen ja Helsingin poliisilaitoksilta sekä tapahtuman valvontaan osallistuneilta ylikomisarioilta ja komisarioilta.

Poliisihallituksen selvityksen ja lausunnon mukaan tapahtuman keskeyttämistä ja siihen liittyviä riskejä on punnittava festivaalin ympäristöön aiheuttamaa meluhaittaa vastaan. Musiikin soiton estäminen olisi tämän luonteisessa tapahtumassa käytännössä ollut sama asia kuin tapahtuman keskeyttäminen. Tapahtumasta tuli ainoastaan yksi poliisille välitetty meluun liittyvä hätäkeskuksen ilmoitus.

Poliisihallituksen mukaan festivaalilla oli Turun kaupungin lupa järjestää yleisötilaisuus heidän omistamallaan maalla kyseisellä aikavälillä. Maankäyttöluvassa ei ollut ajallista rajoitusta yöajalle. Yleisötilaisuuden keskeyttäminen tällä perusteella ei siten olisi Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ollut edes mahdollista.

Poliisihallituksen mukaan poliisitoiminnallisesti arvioituna tapahtuma ei aiheuttanut laajalti koontumislain tarkoittamaa vaaraa terveydelle tai omaisuudelle tai huomattavaa haittaa sivullisille tai ympäristölle tilanteessa, jossa ympäristönsuojeluviranomaisen asettamaa määräystä

rikottiin. Poliisihallituksen arvion mukaan tapahtuman keskeyttäminen olisi aiheuttanut merkittävän riskin yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle, kun otetaan huomioon tuhannet ainakin osin päihtyneet festivaaliasiakkaat Turun keskustassa, poliisin käytettävissä oleva resurssi ja vilkkaaseen vuoden- ja vuorokaudenaikaan käynnissä olevat muut poliisitehtävät.

Arviointi

Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen menettely

Vuoden 2024 meluilmoituspäätöksen määräykset meluhaitan ehkäisemiseksi

Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen selvityksen ja lausunnon mukaan ympäristönsuojelupäällikön päätöksessä 19.6.2024 § 51 oli otettu huomioon Vaasan hallinto-oikeuden päätös 21.12.2023 saman tapahtuman vuoden 2022 meluilmoituksesta.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä 21.12.2023 katsottiin ratkaisuna vuoden 2022 tapahtumaan liittyvän valituksen johdosta, että ”meluilmoituksesta annetussa päätöksessä ei ole annettu riittäviä määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Meluilmoituksen johdosta annetussa päätöksessä olisi tullut perusteluista ilmenevistä syistä rajoittaa tapahtumasta aiheutuvaa meluhaittaa määräämällä musiikin soitto päätymään torstaina 28.7.2022 viimeistään kello 22.00 sekä perjantaina ja lauantaina 29.–30.7.2022 viimeistään kello 24.00. Koska meluilmoituksessa tarkoitettu musiikkifestivaali on jo järjestetty, enempi lausuminen asiassa raukeaa.” Ratkaisun perusteluissa katsottiin kuitenkin myös, että ”mikäli musiikin soitto olisi määrätty päätymään torstaina kello 22.00 ja perjantaina sekä lauantaina kello 24.00, olisi musiikin ja erityisesti bassoäänten haitallisin, yöuneen kohdistuva vaikutus vähentynyt oleellisesti tilanteessa, jossa tapahtuman kestoksi on hyväksytty kolme päivää, melutasot ovat määräyksen 3 mukaiset eikä bassoäänten osalta ole annettu täsmällisempiä määräyksiä. Mikäli tapahtuman päiväkohtaista ajallista kestoa edellä mainitulla tavalla rajataan, ei tapahtuman kokonaiskesto ole tarpeen määrätä kaksipäiväiseksi, eikä määräyksen 3 muuttamiseen desibelirajoja alentamalla tai bassoäänistä tarkemmin määräämällä ole tarvetta. Koska päiväkohtaisella aikarajoituksella on saavutettavissa tilanne, jossa ilmoituksen hyväksymisen edellytykset täyttyvät, hallinto-oikeus ei enemmälti arvioi olisiko toiminta vaihtoehtoisesti sallittavissa pidemmällä päiväkohtaisella toiminta-ajalla muita määräyksiä muuttaen.”

Turun kaupungin ympäristönsuojelupäällikön päätöksessä 19.6.2024 määrättiin kuitenkin, että vuoden 2024 tapahtumassa musiikkia sai esittää torstaina kello 24.00, perjantaina kello 01.00 ja lauantaina kello 01.30 saakka. Kyseisen päätöksen perustelujen mukaan sen valmistelussa on arvioitu alueen kokonaismelurasitus kesän 2024 tapahtumien osalta. Päätöksen perustelujen mukaan siinä olisi näin ollen huomioitu Vaasan hallinto-oikeuden vuoden 2022 tapahtumaa koskeva päätös.

Myöhemmin Vaasan hallinto-oikeus katsoi päätöksessään 29.4.2025 muun ohella, että tarkastelun kohteena olevassa ympäristönsuojelupäällikön päätöksessä 19.6.2024 olisi tullut rajoittaa tapahtumasta aiheutuvaa meluhahtaa määräämällä musiikin soitto päättymään torstaina kello 22.00 ja perjantaina sekä lauantaina kello 24.00. Ratkaisu oli tältä osin vastaava kuin hallinto-oikeuden päätöksen 21.12.2023 ratkaisu saman tapahtuman vuoden 2022 meluilmoituksesta.

Ilmoituksenvarainen tapahtuma on, kuten tässä tapauksessa kysymyksessä oleva musiikkifestivaali, pääsääntöisesti jo ohi siinä vaiheessa, kun hallinto-oikeus käsittelee meluilmoituspäätöksestä tehtyä valitusta ja arvioi ympäristönsuojeluviranomaisen asettamien määräysten riittävyyttä. Tämän vuoksi ympäristönsuojeluviranomaisen tulee erityisesti toistuvien tapahtumien ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisten meluilmoitusten käsittelyssä ja arvioinnissa ottaa käsitykseni mukaan huomioon hallintotuomioistuinten mahdolliset aiemmat päätökset siitä, millälaisia määräyksiä kyseiselle tapahtumalle olisi tullut edellisinä vuosina asettaa, mikäli olosuhteet ovat riittävän samankaltaiset edellisiin tapahtumiin verrattuna.

Tässä tapauksessa tapahtuman sijoituspaikka vuosina 2022 ja 2024 on ollut sama. Tapahtuman suunniteltu kesto-aika on molemmissa tapahtumissa ollut torstaista lauantaihin, vuonna 2022 torstaina kello 24.00, perjantaina ja lauantaina kello 02.00 saakka sekä vuonna 2024 torstaina kello 24.00, perjantaina kello 01.00 ja lauantaina kello 01.30 saakka. Myös konserttien äänitaso oli vuoden 2022 ja vuoden 2024 päätöksissä asetettu samanlaisin ehdoin. Vuoden 2022 tapahtumaan verrattuna alueen rakennuskanta oli vuoden 2024 tapahtuman aikaan muuttunut siten, että Gadolinia-niminen yliopistorakennus osoitteesta Porthaninkatu 3 oli purettu, joten se ei enää toiminut esteenä melun leviämislle. Myös Vaasan hallinto-oikeus totesi päätöksessään 29.4.2025, että ilmoitusasiakirjoihin liitetyn maankäyttölupahakemuksen mukaan tapahtuma-alue oli sama kuin edellisinä vuosina ja alueella oli samat toiminnot kuin ennenkin. Havaintojeni mukaan oleellisia muutoksia tapahtuma-alueen järjestelyissä ei edellisiin vuosiin verrattuna ollut. Kestoajat ovat perjantaina ja lauantaina olleet vuonna 2024 lyhyemmät kuin vuonna 2022.

Käsitykseni mukaan Turun kaupungin ympäristönsuojelupäällikön olisi kuitenkin tullut toteuttaa paremmin päätöksessään 19.6.2024 ottaa huomioon Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä 21.12.2023 ilmenevä arvio siitä, miten vuoden 2022 tapahtuman melua olisi tullut rajoittaa. Hallinto-oikeuden vuoden 2024 päätöksen perustelujen valossa toisenlainenkin määräys musiikkifestivaalin melun rajoittamisesta olisi kuitenkin ollut mahdollinen sen osoittamia asioita arvioiden. Kaupungin ympäristönsuojelupäällikön päätöksestä ei kuitenkaan ilmene, miten tarkkaan se on arvioinut ja ottanut huomioon hallinto-oikeuden aiemman päätöksen, kun se asiaa enempää avaamatta on viitannut yksinomaan kyseisen alueen kokonaismelurasitukseen. Päätöksessä tarkoitettu musiikkifestivaali muutoin on ollut järjestelyiltään hyvin samanlainen kuin tuomioistuimen aiemmin lainvoimaisesti ratkaisemassa asiassa.

Vuoden 2025 meluilmoituspäätöksen noudattamisen valvonta

Kantelun liitteenä olevista uutisartikkeleista saa sen käsityksen, ettei toiminnanharjoittaja aikunut noudattaa vuoden 2025 tapahtumassa meluilmoituspäätökseen liitettyjä aikarajoituksia. Uutisartikkeleista käy ilmi myös, että Turun kaupungin ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan olisi myös ollut kohtuutonta vaatia toiminnanharjoittajaa noudattamaan sen asettamia melurajoituksia. Selvityksessään ympäristönsuojeluviranomainen on kuitenkin tuonut esiin myös sen, että se ennen tapahtumaan lähettämässään viestissä festivaalijärjestäjälle on myös muistuttanut päätöksestään ja sen määräyksistä sekä niiden noudattamista.

Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ei selvityksessään ja lausunnossaan kuitenkaan ole kiistänyt kantelussa esitettyä väitettä siitä, että se olisi ilmoittanut toiminnanharjoittajalle, poliisille ja julkisuuteen, ettei sen tekemää meluilmoituspäätöstä tule sen näkemyksen mukaan kuitenkaan noudattaa, koska se on festivaalin järjestäjän kannalta kohtuuton.

Vaikka ympäristönsuojelulain mukaisten päätösten noudattamisen valvonta perustuu lähtökohtaisesti jälkivalvontaan, totean, että hyvän hallintotavan kanssa ei sovi yhteen se, että ympäristönsuojeluviranomainen etukäteen ilmaisee, ettei se ainakaan tehokkaasti vaadi tapahtumaa nimenomaisesti koskevan ja tekemänsä päätöksen noudattamista. Tällainen menettely heikentää luottamusta viranomaistoiminnan puolueettomuuteen ja tasapuolisuuteen. Tällainen menettely on myös omiaan heikentämään viranomaisen päätösten noudattamista ja valvonnan tehokkuutta ja laatua yleisesti sekä ympäristönsuojelulain mukaista ilmoitusjärjestelmää ylipäättäen. Tätä on kuitenkin lieventänyt se, että ympäristönsuojeluviranomainen on selvityksensä mukaan muistuttanut toiminnanharjoittajaa päätöksen noudattamisen tarpeellisuudesta. Tähän nähden ympäristönsuojeluviranomaisen toiminta on voinut jäädä ainakin festivaalin järjestäjän näkökulmasta myös ristiriitaiseksi, kun se toisaalta on julkisuudessa väheksynyt oman päätöksensä velvoittavuutta suhteessa musiikkifestivaalin järjestäjän velvollisuuksiin.

Lähtökohtaisesti ympäristönsuojeluviranomaisen tulee pyrkiä siihen, että sen päätöksiä ja niihin sisältyviä määräyksiä ja ehtoja noudatetaan. Ympäristönsuojelulain 167 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain nojalla annettujen määräysten valvonta niin, että se on muun ohella laadukasta ja tehokasta. Valvonnan järjestäminen lain edellyttämällä tavalla jää toteutumatta, mikäli ympäristönsuojeluviranomainen etukäteen ilmaisee, ettei sen tekemän päätöksen määräysten noudattamista kuitenkaan edellytetä. Sama ongelma liittyy siihen, että viranomaisen viestit ja viestintä asiasta ovat keskenään ristiriitaisia.

Vaikka ympäristönsuojelulain 181 §:n edellytykset toiminnan keskeyttämiselle eivät asiassa olisi täyttyneet, ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi muitakin ympäristönsuojelulain mukaisia valvontakeinoja käytettävissään. Ympäristönsuojelulain 179 §:n 1 momentin mukaan

valvontaviranomaisen on asian laatu huomioon ottaen kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely ja ryhdyttävä toimiin 175 §:n mukaisen hallintopakkoasian viireille saattamiseksi, jos ympäristönsuojelulain nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu. Samoin ympäristönsuojelulain 188 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen tulee tehdä ilmoitus ympäristönsuojelulain rikkomisesta poliisille esitutkintaa varten. Ympäristönsuojelulain 182 §:ssä säädetään vielä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alaisen viranhaltijan toimivallasta väliaikaisen määräyksen antamiseen kiireellisessä tapauksessa. Siten ympäristönsuojeluviranomaisella on keinovalikoimaa käytössään myös lyhytaikaisen meluilmoitustoiminnan valvomiseksi. Turun kaupungin selvityksen mukaan se onkin sittemmin tehnyt asiasta poliisille tutkintapyyynnön.

Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on selvityksessään ja lausunnossaan paikansapitävästi tuonut esiin, että tapahtumanjärjestäjä kantaa vastuun siitä, että tapahtuman järjestämisessä noudatetaan viranomaislupia ja -määräyksiä. Ympäristönsuojelulain 189 §:n mukaan vastuu ilmoituksenvaraisen toiminnan valvonnasta kuitenkin kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sen tehtyä ilmoituspäätöksen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei siten voi vetäytyä valvontavastuustaan vain vetoamalla tapahtumanjärjestäjän vastuuseen viranomaislupien ja -määräysten noudattamisessa.

Tässä tapauksessa Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on ainakin tiedostusvälineissä antanut ymmärtää, ettei se myöskään aio valvoa tekemänsä meluilmoituspäätöksen noudattamista. Myöhemmin se on tehnyt tutkintapyyynnön asiasta poliisille.

Käsitykseni mukaan menettely, jossa Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on etukäteen antanut kanteluun liitetystä uutisaineistosta ilmenevin tavoin ymmärtää julkisuudessa, ettei edes odota musiikkifestivaalin järjestäjän noudattavan sen ympäristönsuojeluviranomaisena antamaa päätöstä on hyvän hallintotavan vastaista eikä sovi yhteen niiden vastuiden kanssa, jotka ympäristönsuojeluviranomaisella on myös toiminnan ympäristönsuojelulain tarkoittaman tehokkaan ja muutenkin asianmukaisen jälkivalvonnan järjestämisessä.

Lausuntojen pyytäminen, asianosaisten kuuleminen ja kuuluttaminen vuoden 2025 meluilmoituksen johdosta

Turun kaupungin selvityksen mukaan ympäristönsuojelupäällikön päätöksen 16.7.2025 § 33 perusteena olleen ilmoituksen viireillä olosta ei pyydetty lausuntoja eikä kuulutettu tai kuultu asianosaisia, koska toiminnan ei katsottu olennaisesti vaikuttavan yleisiin tai yksityisiin etuihin, kun otettiin huomioon toiminnan kesto ja vaikutus ympäristön melutasoon sekä päätöksessä annettavat määräykset.

Kuten edellä on todettu, ympäristönsuojelulain 118 ja 119 §:n mukaisen ilmoituksen vireilläolosta on ilmoitettava ja asianosaisia on kuultava saman lain 121 §:n mukaan siten kuin hallintolaissa säädetään, jos ilmoitettu toiminta saattaa olennaisesti vaikuttaa yleisiin tai yksityisiin etuihin. Säännöksen esitöistä ei juurikaan saa johtoa siihen, miten kuulemisesta poikkeamisen edellytyksiä olisi tulkittava. Kuulemisesta poikkeamista koskeva kysymys voi tulla myös hallintotuomioistuimessa ratkaistavaksi, mutta havaintojeni mukaan tuomioistuinten käytäntöä asiasta on niukanlaisesti. Kysymystä asianosaisten kuulemisesta ja kuuluttamisesta ja lausuntojen pyytämisestä ei myöskään tarkastelun kohteena olevan ympäristönsuojelupäällikön päätöksen osalta ole Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä käsitelty eikä voitukaan käsitellä, kun asia oli hallinto-oikeuden arvioitavana vain toiminnanharjoittajan valituksen johdosta.

Käsitykseni mukaan, kun kuitenkin otetaan huomioon saman tapahtuman meluilmoituspäätöksistä aiempina vuosina tehdyt valitukset sekä aiemman vuoden tapahtumaan liittyvä hallintopakohakemus ja muut vapaamuotoisemmat yhteydenotot Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiseen ja hätäkeskukseen, kantelijan oikeusturvan kannalta oikeampi menettely asiassa olisi ollut lausuntojen pyytäminen ja kuuluttaminen ja asianosaisten kuuleminen, koska asianosaisten kuuleminen päätöksenteossa on vahva pääsääntö, joka ympäristöasioissa erityisesti korostuu myös perustuslain 20 §:n 2 momentin elinympäristöä koskevaan päätöksenteon vaikuttamisen ja Århusin sopimuksen perusteella.

Vireillepannun hallintopakkoasian käsitteleminen

Turun kaupunki on selvityksensä mukaan jättänyt kantelijan kesällä 2024 vireillepaneman hallintopakkoasian käsittelemättä, koska kantelija ei täydentänyt vireillepanemaansa asiaa sille osoitetun täydennyspyynnön mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain mukaisessa jälkivalvonnassa on kyse siitä, että valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja perustuu ympäristöriskien arviointiin. Ellei toiminnanharjoittaja noudata lakien säännöksiä ja niiden nojalla annettuja määräyksiä, valvontaviranomainen voi turvautua hallintopakon käyttämiseen. Viranomaisaloitteiseen valvontaan kuuluu kuitenkin muidenkin laissa säädettyjen tahojen vireillepano-oikeus. Sen nojalla haittaa kärsivät ja laissa erikseen määritellyt voivat panna vireille hallintopakkoa koskevan asian, mikä muun muassa vahvistaa näiden tahojen vaikutusmahdollisuuksia.

Valvontaviranomaisen ryhtymistä lain tarkoittamiin valvontatoimiin taikka niihin ryhtymättä jättämistä voidaan pitää ympäristönsuojelulaissa tarkoitettuna valvontaviranomaiselle kuuluvana valvontana. Kun laissa on säädetty nimenomaisesta vireillepano-oikeudesta, jolla on erityinen merkitys muun muassa perustuslain 20 §:n 2 momentin tarkoittaman elinympäristöä koskevan päätöksenteon ja siihen liittyvän osallistumisoikeuden kannalta ja jotta valvontaviranomaisen

valvontatoimien riittävyyttä voidaan jälkikäteen arvioida ja jotta perustuslain 21 §:ssä tarkoitettu oikeus saada perusteltu päätös toteutuu, käsitykseni mukaan valvontaviranomaisen on hallintolain säännökset huomioon ottaen perusteltua antaa kirjalliseen hallintopakkoasian vireillepanoon kirjallinen päätös. Tämänkään vuoksi viranomainen ei pääsääntöisesti voi jättää vireillepantua hallintopakkoasiaa käsittelemättä. Valvontaviranomainen ei voi jättää vireillepantua hallintopakkoasiaa käsittelemättä vain sillä perusteella, että asian vireillepano on sen käsityksen mukaan puutteellinen eikä sitä ole täydennyspyynnöstä huolimatta täydennetty. Näistä syistä Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ei käsitykseni mukaan ole noudattanut toiminnassaan hallintolakia, kun se on jättänyt kantelijan vireillepaneman hallintopakkoasian kokonaan käsittelemättä sillä perusteella, että sen näkemyksen mukaan hakemuksen täydennys oli puutteellinen.

Poliisilaitoksen menettely

Ympäristönsuojelulain mukaisen meluilmoitusta koskevan päätökseen sisältyvien määräysten noudattamisessa ensisijaisesti toimivaltainen valvontaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Poliisilaitos antaa tarvittaessa virka-apua ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelulain mukaisen valvontatehtävän toteuttamisessa, mutta ei ole ensisijaisesti vastuussa ympäristönsuojelulain mukaisten päätösten noudattamisen valvonnasta. Poliisilla ei välttämättä ole edes riittävää tietoa eikä myöskään pätevyyttä arvioida sitä, missä määrin ympäristönsuojelulain mukaisessa päätöksessä asetettuja määräyksiä on rikottu ja kuinka vakavina rikkomuksia on pidettävä ympäristönsuojelulain suojaamien oikeushyvien näkökulmasta.

Edellä lausuttu sekä lisäksi Poliisihallituksen selvityksessä ja lausunnossa esitetyt seikat tapahtuman sujumisesta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden näkökulmasta huomioon ottaen minulla ei ole tässä asiassa perusteita todeta Lounais-Suomen tai Helsingin poliisilaitoksen menettelleen lain vastaisesti tai laiminlyöneen velvollisuuksiaan kesän 2025 Down By The Laituri -festivaalin valvonnassa.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Saatan Turun kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon edellä esittämäni käsityksen aiempien, olennaisesti samankaltaisten asioiden tuomioistuinratkaisujen huomioon ottamisesta meluilmoituksia koskevassa päätöksenteossaan, tekemiensä ilmoituspäätösten jälkivalvonnan laadusta, tehokkuudesta ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta sekä menettelysäännösten noudattamisesta ilmoitusasian käsittelyssä ja tarpeesta saada hallintopakkoasian vireillepanon johdosta kirjallinen päätös.

Poliisilaitoksen menettely asiassa ei anna aihetta enempisiin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Janne Salminen

Esittelijäneuvos

Elina Nyholm